

Sahibi ve Umum Neşriyat Müdürü
hakkı tarih us
Basıldığı yer:
VAKIT MATBAASI
Ankara caddesi VAKIT Yurdu

18
İLKTEŞİRİN 1942
PAZAR

Numara: 1122 Sene: 4
Tel: 23872 Posta kutusu: 214

Bu Akşam

**Bozguncuya
Yataklık etmemek
çin nasıl
Konuşmalı?**

Yazarı: **SADRİ ERTEM**

İNSANLAR teker teker bulun-
dukları zaman başka türlü
düşünür. Toplu bir halde bulun-
dukları zaman başka türlü düşünür-
ler.

Teker, teker bulundukları zaman
aşağıya ağırlık ve mantık kendileri-
ni idare eder. Fakat insanlar toplu
bir hale geldiler mi, manzara değişir,
topluluk yeni bir bilgi getirir, akıl
çoğaltmaz, fakat aynı hislerle teşiri
altında bulunan insanların kendilerini
daha kuvvetli daha cesur görürler.
Fret halinde hafif bir surette korktuk-
ları şeyler onları kalabalık halinde
paniğe sürükler. Herhangi bir hare-
ket için içlerinde hafif cesareti sezen
terfiler bir kalabalık halinde aldıkları
zaman onlar birer kahraman kes-
teler.

Kalabalık öyle bir acı psikoloji-
ye sahiptir ki kalabalıktan ayrılan in-
san kalabalık içinde yaptığı hareket-
lerin sanki bir başkasının hayret ve
ricel hareketleri imiş gibi müteale e-
der. Kalabalığın mantığı başka türlü-
dür. Kalabalığın iradesi başka me-
sanjlarla kurulur. Akıl ve man-
lık çok defa susar, yerini heyecanlı
ve ihtilalci bir hayat kaplar.

Büyük Ateşler, ihtilaller, harpler,
suhranlar, hayat şartlarındaki ani
tebeddüller kalabalıklara hüküm psiko-
lojik kuvvetler hüküm sürmesi için
en müsait devlerdir. Bu devirlerde
insanlar hakikatleri olduğu gibi çevre
müteale edemezler. Müsamer-
hakırlıktan vazgeçerler. Ruhlara hâ-
kim olan büyük sevgi veyahut büyük
kinlerdir. Bu ruhların böylece büyük
ihtilalın nüfuzu altına girdiği za-
manlarda kütle halinde korkular, kü-
tle halinde aldanmalar, kütle halinde
başarmalar, dalâletler de göze çarpar.

Bu zamanların hususiyetlerinden
biri de kütleli olmasından korktu-
ğu şeylerin kötü gittiği zamanda
olmuş gibi telâkiki etmesi, ihtimali
halkatı yerine koyması, olmasını is-
tediği şeyi de olmuş gibi farzetme-
sidir. Bunun için fevkalâde galeyanlı
hayatların hüküm sürdüğü yerlerde
tahminler niyetlerin, arzuların bay-
rağını taşıyor, âdetâ arzusunun ölçüsü-
dür.

Kalabalıkların bu halini bir cemiyet
teknik tahrik yapmak, telkin yoluyla
insanlar da istediği tesiri bırakmak
insanları istediği yola sürüklemek
istiyenler insanların bu hallerinden iş-
tifadeye imkân verir.

Bozguncu propagandaları, her şey-
den evvel fısıltı halinde kulaktan ku-
lağa kötü niyetleri tahakkuk etmiş
gibi göstererek, çığ halinde yayılır.

Maksadımız bir psikoloji bahsi ü-
zerinde durmak değildir. Bugün ya-
şadığımız dünya şartları içinde mil-
letimizi akliselden uzaklaştırmak,
onu türlü türlü telkinler ve tesirler
altına alarak milli birlikten uzaklaş-
tırmak istiyenler vardır. Bunlar gâh
bir politik meselesinden, gâh bir e-
konomik davadan dolayı milleti bu-
yük birlik camiasından uzaklaştı-
rmak istemektedirler. Bunlar, maksat-
larını sarf-i cümlelerle, açık ifadeler-
le anlatmazlar, anlatsalar milletin
zihin suuru önünde yer ile yaksın olu-
r.

Fakat telkinlerin seytanı bir zekâ
ile ve dolambaçlı yollardan yapılar
Sureti hafif görünmesini bilirler.
Sureti için için dedikodu havası ya-
ratılır, bununla ruhları yumuşatılır.

SİTALINGIRAD'DA Alman kılaları Kızılbarikat top fabrikasını zaptettiler

Berlin, 18 (A.A.) — Alman orduları
başkumandanlığının tebliği:
Novorosijsk - Tuapse kesiminde
Alman ve müttefik kılalarının düş-
man derinliğine kademe mevzi-
lerine karşı yarımağ devam ettikleri
taarruzlar yeniden toprak kazançları
temin etmektedir.

Yalnız bir avcı tümeninin bulundu-
ğu kesimde dün 60 mülhak mevzi-
ele geçirilmiştir.

Hava kuvvetlerinin bomba taar-
ruzları Sovyet taşıt yollarına ve
dağıtık mıntakalara tevecc olunmuş-
tur.

Terek cenubunda karşılık taarruz-
lar yapan Alman kuvvetleri taarruza
kalkan düşmanı ağır ve kanlı ka-
yıplar verdimiş suretiyle ilk hare-
ket mevzilerine kadar geri atmıştır.

Stalingrad'da hücum kılaları düş-
manın ısrarlı mukavemetini kırmış-
lar, Kızıl Barikat top fabrikasını ta-
mamen hücumla almışlar ve düşmanı
kanlı kayıplar verdirerek yaptığı
şiddetli karşılık taarruzlarını püskürt-
tükten sonra fabrika civarındaki ma-
halleri kadar geri sürmüşlerdir.

Önemli hava teşkili tarafından
yapılan kuvvetli taarruzlar kara ha-
reketlerini desteklemiş ve Volga doğ-
ru kıyısındaki toprakların büyük kısmı-
nı tahrip etmiştir.

İsparta Kovka mahallesinin şimal
batısında kuşatılan Bolşevik kuvvet-
leri yok edilmiştir.

Cephe'nin şimal ve merkez kesimle-
rinde başarı ile bitirilen Alman dev-
riye faaliyetlerinden başka düşmanın
mahalli taarruz hareketleriyle gös-

Büyük Sovyet taarruzu püskür- tüldü

terdiği şiddetli ve başarılı mukave-
metten mada önemli hiç bir hareket
olmamıştır.

Fena havaya rağmen savaş uçak
birliklerimiz Sovyet taşıt hareketle-
rine karşı taarruzlarına devam etmiş-
lerdir.

BÜYÜK SOVYET TAARRUZU PÜSKÜRTÜLDÜ

Berlin 18 (A.A.) — Bolşevikler mu-
harebe hattına önemli kuvvetler su-
rerek 17 ilkeşirinde Terek cenubunda
bir karşılık taarruz yapmışlardır.
Düşman kendini gözden gizleyen yük-
sek ay çiçeği tarlalarında ilerlemişse
de ağır kayıplar vermek suretiyle
hareket noktasına kadar geri çekil-
meğe mecbur kalmış ve elimize bir
çok istinad mevzileriyle mukavemet
yuvaları terk etmiştir.

YENİ TAARRUZLAR

Berlin, 18 (A.A.) — Karfasya ş-
mal batı kısmında, Alman ve Slovak

kılaları inadlı düşman mukavemetine
rağmen ilerî hareketlerine devam e-
derek yeniden toprak kazançları elde
etmişler ve Bolşeviklerden 60 kadar
yeni mülhak mevzi almışlardır.

Hava kuvvetlerimiz Tuapse çevre-
sinde, dağ ve kara yolları üstünde
bekleme durumunda olan düşman
kollarını dağıtmış ve Bolşeviklerin
yüksek tepelerdeki mevzilerine başarı
ile taarruzlar yapmışlardır.

SOVYETLER ÇEKİLİYOR

Londra, 18 (A.A.) — Röyter a-
jansının Moskovadaki muhabiri
şöyle yazıyor:

Almanlar dehşetli hücumlar sa-
yesinde ilerlemeğe muvaffak ol-
muşlardır. Ruslar yavaş yavaş çekil-
mektedirler. Son bir kaç gün
içinde 200 Alman tankı tahrip e-
dilmişti.

VAZİYET CİDDİ

Londra 18 (A.A.) — Stalingrad
şehrinde vaziyet ciddidir. Alman-
lar kuvvetlerini toplamak için bir
lâhza durmuşlardır. Sonra yeni
den taarruza geçmişlerdir.

Düşman şimalde ilerliyerek Vol-
ga sahiline tamamiyle yerleşmek
niyetindedir. Alman kuvvetleri
son iki üç ay içinde epey kayıp-
lara uğramışsa da el'an taarruz et-
mektedir.

Gece yarısı Moskovada neşredil-
en Sovyet tebliği, Stalingrad'da
cerayan etmekte olan korkuncu car-
pışmalardan bahsetmektedir.
(Arkası sayfa 2 Sütun 1 de)

Millî Şef dün sabah Türk hava kuvvetlerinin Etilmesut'daki hava meyda-
nına giderek uçurları ve bu arada Ömer İnönü'nün akrobasi hareketlerini
takip etmişlerdir. Millî Şef, bundan sonra tayyare fabrikasını gezmişler,
çalışmalarından memnuniyetlerini bildirmişlerdir. Resmînin, Rejîsörünün,
dünkü etkileşiminde Etilmesut fabrikasında izahat alırken göstermektedir.

İngiliz ve Almanların karşılıklı hava bombardımanları

Londra, 18 (A.A.) — Dün İn-
giliz bomba uçakları en büyük gün-
düz akımlarından birini yapmışlar-
dır.

Lancaster tipinden dört motor-
lu bomba uçakları avcı uçakların
refakatinde bulunmaksızın, ıssal
altındaki Fransada Le Creusot'ya
taarruz etmişlerdir.

Taarruza akşam saat 6 da baş-
lanmıştı. Bu fabrika Almanya
için silah yapmakta idi. Krymet
için de bu fabrika Essendeki Krup
fabrikalarıyla aynı ayarda tutu-
lu bılır.

Hava akımı 20 dakika sürmüş-
tür. Şimdiye kadar alınan rapor-
lar akımların muvaffakiyetle netice-
lenmiş olduğunu işaret etmekte-
dir.

sonra ilerlerine noksanz dönmüş-
lerdir.

Londra, 18 (A.A.) — Resmen haber
verildiğine göre, "Le Creusot" fab-
rikası üzerine yapılan akım, harbin ba-
şından beri İngiliz bombardıman aer-
vial tarafından gündüzün yapılan a-
kımların en ağırından biri olmuştur.

Fabrika, ıssal altında bulunmayan
Fransa'ya sadece 20 kilometre
kadar mesafededir. Lancaster bomba
uçakları müttefiklerin hücumu kabul
olduğu kadar cabuk bismek üzere
emir almışlardır. Tesis halinde taar-
ruz etmelerine müsaade olunmadığı
için her uçak taarruzunu yapmak
için münaşip zamanı seçmek zorun-
daydı.

Akşam 20 dakikası zarfında tamam-
lanmıştır. Kartel Şnayder fabrikaları
son aylar zarfında çok faaliyet
göstermiş, Alman modeli çok ağır
çapta toplar yapmıştı. Bu fabrikalar
aynı zamanda Almanya için lokomo-
tifler, otomatik tezgâh sanayi için
büyük kalıplar, Alman lokomotifleri
ve zırhlı çeliği levhaları yapıyordu.
100 hektardan fazla bir sahayı ıssal
eden bu büyük fabrikaların istihsal et-
tiği bütün malzeme Almanya'ya gidi-
yordu.

Fransadaki tenk'li hareketi

Newyork, 18 (A.A.) — Bir İngiliz
kaynağından haber verildiğine göre,
Liyonda Lavalin zabırası ve hücum
kılaları el bombaları atıkları ve ha-
ka ateş atıkları arada 40 kişi öl-
müş, 200 kişi yaralanmıştır. Anberieu-
da 15 kişi ölmüş ve aynı şartlar da,
hilinde daha fazla insan yaralanmış-
tır. Bu tenk'li hareketinin sebebi, Al-
manların işi nakline mahsus bir
trenin birçok vagonlarının tahrip e-
dilmişlerdir. Bu hadiselerden dolayı
Liyona Gestapo memurları gönderil-
diği söyleniyor.

Liberyaya Ameri- kan askeri çıkarıldı

Londra, 18 (A.A.) — Liberyaya A-
merikan askerleri gelmiştir. Afrika-
nın batı sahlinde bulunan bu mem-
leket, Dakarın takriben 1000 kilomet-
re cenup doğusuna düşer.

Liberya müttefikler için ehemmi-
yetlidir. Aftanlık müttefik seyri
seferine bir üs teşkil etmektedir.

Eminönü halkevinin eviendireceği çiftler

Eminönü Halkevi sosyal yardım
kolunun hayırlı bir işe teşebbüs etti-
ği haber alınmıştır. Bu habere göre
ev, akitleri yapılan 10 çiftin dü-
ğünlerini yapmaya karar vermiştir.
Evin sosyal yardım kolu, bu çiftlere
gelinlik elbise ve diğer mübrem ihtiy-
aç cümlesinden olan eşyalarını te-
min etmiştir. Evden başka, bazı ha-
miyetperver vatandaşlar da eşya be-
diye etmek suretiyle yardımlarda
bulunmaktadır. Düşün, 28 tegrini-
evvel akşamı Eminönü Halkevi sa-
lonlarında yapılacaktır.

lar, Sonra telkin etmek istedikleri
fikirlere üzerine telkin yaptıkları sa-
hıslara söylettiler veyahut istedikleri
hareketi onlara istedikleri şekillerde
yaptırılar. İhtikârın propagandası
bölce muvaffakiyet imkânını bulur.
İhtikârı yataklık eden propaganda
yalnız ruhları ırperterek piyasanın
arzu talep vaziyetini altüst etmekle
kalmaz aynı zamanda ruhları bezdi-
rerek, bedbinleştirerek milli camia-
dan uzaklaştırmak, milli birlik hal-
kından dışarı çıkarmak isterler.

En büyük kuvvetimiz milli birlik
camiası içinde tek kalı gibi, tek insan
gibi hareket etmemizdir. Milli birliği
sağlamak tutmak vatandaşın birinci va-
zifesidir. Bu vazifenin ilk şartı da
ruhları sağlam bulundurmaktır. Bu
nu için vatandaş konuşurken kası-
sız dahi söyleyeceği bir cümlelini
karşısındaki üzerinde yapacağı tesiri
telkin kudretini, fevkalâde zaman-
larda insanların ihtilalının eseri ol-
maya ne kadar müsait bulunduğunu
ni hatırlamalıyızdır. Bunun için
ağızdan çıkacak her cümle için kontrol
edeceksin. Milli birliği zararlı olacak
telkinlerden uzaklaşacaksın.

Hindistanda Amerikan tayyare fabrikası kuruldu

Newyork, 18 (A.A.) — Hindistan-
dan bildirildiğine göre, Amerikan bu-
yük tayyare fabrikasının inşaatı, 20
ayda bitmiştir. Bu fabrika Hind tay-
yareleri imalatını fazlasıyla arttırı-
caktır. Fabrikada çalışan yüksek mü-
tehassus işçiler, baştan başa Hind-
lerden mükemmel olup vazifelerini
mükemmel surette görmektedirler.

Bozenin Hindistan hakkında hitabesi

Tokyo, 18 (A.A.) — D.N.B:
Domei ajansı, Rash Bahari Boze-
nin bugün Gualalumpurda son derece
kalabalık bir Hindli kütle karşısın-
da söz söylediğini bildirmektedir.

Boze, Hindistanı Britanya nüfusun-
dan kurtarabilmek için birlik ve azim
zihniyetiyle hareket etmek zarureti-
nı ileri sürmüştür. Boze, Büyük Britan-
yanın Hind milletini bir esaret rej-
mine tabi tutmağa hiç hakkı olma-
dığını belirtmiş, "Hürriyet pahalıya
mal edilebilecek ise de harçta yasa-
yan Hindliler cesaretle hareket et-
melidirler. Hindliler için memleketin
hürriyetini ve istiklâlini kazanmak
kati bir zarurettir," demiştir.

Yeni tip Amerikan uçakları

Vaşington, 18 (A.A.) — Bahriye
nazirliğinin dünkü tebliğinde denili-
yor ki:
"Marauders" bomba uçakları ilk
defa olarak Aleut adalarında gözü-
kmiştir. Bu uçakların bu havayla
gelmesi, Japonları bu stratejik bölge-
den tahdetmek için büyük miktarda
hava kuvvetlerinin geldiğini gösterir.
Japonların bu bölgedeki kayıpları ye-
künü şimdiki 13 ü batmış, 3 ü muhte-
mel olarak batmış, 25 i de hasara uğ-
ramış 41 gemidir.

15 milyon Sovyet çocuğu yemin etti

Moskova, 18 (A.A.) — Komünist
teşkilatına mensup çocuklar, er mey-
danında can veren ağabeyleri namı-
na yemin etmiş, memleketlerini ıssal
edenlere ölüncüye kadar kin besliye-
ceklerine ve anayurdun müdafaa-
sı için yorulmak bilmeden hazırlanacak
lara and içmişlerdir. Bu teşekkül-
lere 10 ilâ 13 yaşında 15.000.000 çö-
cük mensuptur. Ve bunlar Ameri-
kan Boy Scouts'ların aynıdır.

Mısır harp sahasında kum fırtınaları

Roma, 18 (A.A.) — İtalyan ordula-
rı umumî karargâhının 875 numaralı
tebliği:

Mısırda devamlı kum fırtınaları
kara ve hava faaliyetine hâlâ engel
olmaktadır. Geri hatlarımızda bir akım
yapmak teşebbüsünde bulunan bir
zırhlı vasıtaları grup kaçmağa mec-
bur edilmiştir. Uçaklarımız tarafın-
dan takip edilen bu grup, tesirli mi-
nalyöz ateşine tutulurak dağılmış-
tır.

Maltadaki askeri tesisler, şiddetli
bir hava bombardımanına maruz kal-
mıştır. İtalyan av uçakları, savaşta
bir Harikan tayyaresi düşürmüş-
lerdir. Alman av uçakları da 11 Spit-
fayr tayyaresini yere indirmişlerdir.

Kahire, 18 (A.A.) — Bugünkü orta
şark İngiliz müsterek tebliği:
Karadaki kuvvetlerimize dair veri-
lecek hiçbir haber yoktur.

Hareket sahaları uzun av uçakları,
Sidi Barrani ile Sollum arasındaki yol-
da doğruya doğru giden düşman taşı-
tlarına hücum etmişlerdir. Düşman
16-17 ilkeşir gecesini ve dün bütün
gün Malta'ya karşı taarruzlarına devam
etmiştir. Daha fazla sayıda müttefik
av uçakları düşman bomba uçakların
yolunu kesmiştir. Av uçaklarımız 8
düşman tayyaresi düşürmüştür. Uçak-
savar topçusu daha başka düşman u-
çaklarını hasara uğratmıştır.

Yukarıda zikredilen hareketler ve
daha başka hareket neticesinde tay-
yarelerimizden 3 ü noksan ise de bun-
lardan birinin pilotu sağdır.

Dün, havanın fenalığı, müharebe
sahası üzerindeki tayyare hareketle-
rine mani olmuştur.

Ankara at yarışları

Ankara, 18 (Hususi muhabirimiz-
den) — Bugünkü at koşularının neti-
cesini bildiriyorum:

Birinci koşuda bir tek at koşmuş-
tur. İkinci koşuda: Al Ceylan birinci,
Sekkân ikinci, Gulcan üçüncü gelmiş-
lerdir. Ganyan 165 plâse 110, Sekkân
plâsesi 120 kuruş vermiştir.

Üçüncü koşuda İz birinci, Pinar
ikinci, Haspa üçüncü gelmiştir. Gan-
yan 290, plâse 135, Pınarın plâsesi
140 kuruş vermiştir.

Dördüncü koşuda Rind birinci, San-
sa ikinci geldi. Bahadır koymadı.
Rindin ganyanı 150 kuruş verdi.

Beşinci koşuda Abdurrahman Açı-
nın bindiği Demet birinci, Salt Ak-
sonun bindiği Komisarj ikinci, Dand
üçüncü geldi. Ganyan 470, plâse 225,
Komisarjın plâsesi 225 kuruş verdi.
Konca ile Davelacio koymadılar.

Altıncı koşuda Tomurcu birinci,
Tuna ikinci Ceylante üçüncü geldi.
Tomurcuğun ganyanı 170, plâsesi 145,
Tunanın plâsesi 730 kuruş verdi.
Çifte bahis İz - Demet 13 lira
80 kuruş verdi.

Bugünkü maç

Bugün Şeref stadında yapılan ilk
maçlarında Begiktaş Vefayı 2-0,
Beykoz da Taksim 2-0 yenmiştir.
Fenerbahçe stadında yapılan maç-
larda da İstanbulspor Davutpaşayı
3-0,
Galaşarayı Süleymaniyeyi 4-0,
Fenerbahçe Altınordu 6-0 yenmiş-
tir.

Meksikalılar

Birleşmiş milletler ordusun-
da askeri hizmet
görebilecekler

Meksiko, 18 (A.A.) — Ayan ma-
lisi, Meksikalı yurttaşları birleşmiş
memleketlerden herhangi birinin or-
dusunda girmeye salâhiyeti kulan
cümhuriyetli Camag'in kararnamesini
tasdik etmiştir. Şimdiye kadar her-
hangi yabancı bir ordu da hizmet a-
lan her Meksikalı vatandaş, milliyet-
ni otomatik olarak kaybetmemektedir.

ŞEHRİN İÇİNDEN

KISA RÖPORTAJLAR

Mahkeme Salonlarında

Meğer davacıya âşık olması uydurma imiş...

Çaldığı eşyaların parasını hep nişanlısına yedirmiş...

İlk muhakemesini geçenlerde yazmıştım. Belki hatırlımda kalmıştır:

Yenikapıda Bahaettin adında bir gencin evindeki bir odada kıracı olan Melâhat adında 16 yaşında bir genç kız zaman zaman yalnız başına yaşayan Bahaettin'e odasına anahtar uydurarak girmiş ve bir hayli eşya sını çalmıştır. Melâhat bu eşyaları kapıdan geçen muhtelif eskiçilere satmış, nihayet bir tesadüf neticesinde suçunu anlaşılmış, yakalanmıştır.

Genç kız gencinle çıkmıştı, sulhi ceza mahkemesinde yapılan sorgusunda suçunu itiraf etmiş, ancak şöyle demişti:

— Hepsi doğrudur. Bahaettin'in eşyalarını çaldım ve sattım. Ancak, Bahaettin'e âşık olmuştum. Fakat o benimle hiç alakadar olmuyordu, gormeye gidilmez, derdim, aldırmaz, di, gel biraz oturalım, konuşalım, dedim yüz vermezdi.

Bu vaziyet karşısında kırkdan fazla nefsinin intikamını almak maksadıyla ben de onun eşyalarını çaldım. Böylece hiç değilse ona maddi bir acı tattırmak istedim.

Hakikatte asıl niyetim bizzatlık değildi. Cezama razıyım. Tabii Melâhat sorgusundan sonra tevkif olunmuş ve muhakemesi evvelki gün bırakılmıştı.

Genç kız dün sabah tevkifhaneden saat onda mahkemeye getirilmişti. Jandarmının yanında mahkemenin kapısı önünde loş koridorda arkasını dönmüş, başını duvara dayamıştı. Mütemadiyen ağlıyordu.

Arada bir utana, sıkıla arkasına doğru çevirdiği yüzünden akan yaşlar parılayordu. Ağlamaktan gözleri şişmiş, dudaklarını etrafı ve burnu kızarmıştı. Oldukça güzel bir kızdı. Ortadan uzun boylu, ince belli, balk etindeydi.

Arada bir etrafına bakındıkça bir şeye anıyordu. Nihayet bir anlık aradığını bulmuş gibi rahatlardı ve ağlamasını büsbütün artırdı. Sımdı hıçkıkla ağlıyordu.

Diğer taraftan kurşun spor çekekti, nahi ve zavırlı bir delikanlı mahkemeye yakılmıştı. Bu kibar tavırlı, yakışıklı delikanlı Bahaettin'di. Melâhatın ev sahibi ve şimdiki de davacı Bahaettin.

Melâhat'a doğru hiç bakmadı ve mübaşire ne vakti mahkemeye alına caktıklarını sordu. Mübaşir, biraz beklemesini söyledi. Melâhat geriye doğru dönüp bakmasını sıldastırması ve heyecanlarını da hayli yükseltmişti. Belliydi, ki Bahaettin'i alâkadar etmeğe çalışıyordu.

Fakat delikanlı orali değildi.

Nihayet mahkeme buzu-una alındı. lar. Bahaettin davacı yerine geçti, Melâhat da suçlu yerine. Kendisiyle birlikte bir suçlu daha vardı. Bu da, Melâhatın sattığı eşyaları alan ma halle eskicisi Abdülkadir.

Evvvelâ söz alan Bahaettin dedi, ki: — Ben yalnız otururum. Alt katte ki odamı Melâhat'a kiraya verdim. Sabah işe giderim, akşama gelirim.

Aradan bir hayli zaman geçmişti, ki odamı silmece gamasıyla yika mağa gelen kadına bir gün elbiselerimi de titilemesini söyledim. Fakat, hayret. Sandığı açınca birkaç kat el bisemini yerinde olmadığını gördüm.

Yüküğe kostum: Yatakları yor ganlar, yok.

Diğer sandıkları açtım, ölen anne min küpeleri, yitirdikleri sır olmuş.

Halbuki kapıda hiç bir kuruma ala meği yoktu. Melâhat'tan şüphelendim ve bu yolda tahkikat yaparak kendi sinin bir anahtarını çalarak zaman zaman odama girdiğimi, çaldığı bu malları da ben evde yokken eskiciler i çağırıp sattığını öğrendim.

Bu paraları da hep götürüp nişan lıma yedirmiş.

Ötekî aşk hikâyesi uydurmadır.

Melâhat mahkemede de hükümler du, Bahaettin'in söylediklerine karşı bir diyeceği olmadığını söyledi, an cak:

— Çaldığım eşyaların parasını nişan lıma yedirdiğim doğru değildir. Red dederim! dedi.

Eskici Abdülkadir de, aldığı mal ların bizzatlık olduğunu bilmediğini, alıp parasını verdiğini söyledi.

Bundan sonra Bahaettin'in evini to mizleyen kadın dinlenildi. Bu da Me lâhat yakalanması:

— Evet eşyaları ben çaldım, dedi ğini söyledi. Neticede mahkeme di ğer şahitlerin celbi için başka bir güne bırakıldı.

ADLİYE MUHABİRİ

Madagaskarda çarpışmalar

Vişi, 18 (A.A.) — Müstemleke ler nazırlığı bildiriyor:

Madagaskar adasında şiddetli çarpışmalar devam etmektedir. İn gilizler Fransız mevzilerine tank kuvvetleriyle taarruz etmektedir ler.

Düşmanın birçok zırhlı taşıtları tahrip edilmiştir.

"Bayer" ilaçları ne vakittenberi vardı?

Yarım asırdan fazla bir zamandır "Bayer" ilaçları vardır. Bu, 50 seneden fazla tecrübe ve deneme demektir. "Bayer" salibi, yüksek ve umumi olan itimadı bu muvaffakiyetlere borçludur.

KARA ELMAS

58

İngilizceden çeviren: VEHIP TAYLAN

süm ediyordu. Gözlerini Kolsun yüzü ne dikmiş, ondan ayırmıyordu. Ar kadamım bile biran için affalar gibi oldu, sonra kendisini topladı.

Bu artık küstahlığın son raddesiydi. Bu hasbayağı bir meydan okuma idi. Kols ne cevap verecekti? Kols gü lümse, Gene bu adamın soğukkan lılığına meftun olmuştum. Sanki mu hatabı meydan okuması da eğlen cel bir hikâye anlatmıştı. Yavaşca sordun: "İçimden birisinin albayı ve Boranı öldürdüğünü mü zannediyor sunuz?"

Sprek sırıttı: "Muhakkak zan mı etmeli? İnsan bazan bir şeyler bile bilir de."

Bu halde o kadar sinirime dokundu ki, az kalsın üstüne yürüyecektim. Doktor Brayton da gözleri ökseden parlıyordu.

Kols sigarasından derin bir nefes çektiikten sonra cevap verdi:

"Evet, insan bir çok şeyler bile bilir, fakat bu bildiklerini isbat ede mez."

"Mesele bu ya, Bazan polis bile ispata muvaffak olamıyor."

"Haklısınız, mister Sprek. Bazan vaka ile hiç alakaları olmayan bitaraf müşahitler zabıtanın çok daha iyi müşahadetleri kayırlarlar."

"Hakikat bazan en zengin muhay yileyi gölgede bırakıyor. İnsan gün lerce bir şey hakkında kafa patlatı yor ve kanınlıkta bocalıyor ta ki bir şimşek vaziyeti aydınlatmaya ka dar. En ufak bir kırılmamı haldiki bir şimşek gibi zihnimizin hücrelerini ay dınlıyor ve birden, katilin kim ol duğu apaşırık meydana çıkıyor."

"Çok doğru mister Sprek, ne güzel bir mukayese. Dimağımızın hü crelerini aydınlatan şimşek fevkalâde doğrusu."

Mister Norgin bu mevzudan pek

GRİPİN

BAŞ, DIS, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı
derhal keser

İcabında üç kase alınabilir. Taklitlerinden sakınınız.

Türk Basın Birliği ve Ortakları

Resmî ilânlar

KOLLEKTİF ŞİRKETİNDEN:

İstanbul sicilli ticaret dairesinin 23733 sicil numarasında mu kayyed ve İstanbul bütün yevmi gazetelerinin hissedar olduğu Şir ketimizin mukavelesinin 6 nci maddesinde şirketimizin mevzuu işgalı:

Resmî daire veya o hükümdaki dairelerin ve mü eseselerin ticarî mahiyette olmayan ilânlarının gazete ve mecmualarda vesair ilân yapılan yerlerde neşri için kabul ve neşir vasıtalarına sevkedip neşrine tavasuttur.

Bu işba-la RESMÎ DAİRELERİN, bütün gazetelerde ve mecmu alarda neşrinin istedikleri ilânlarını bundan böyle:

İstanbul Ankara caddesi No: 80 de bulunan

Türk Basın Birliği ve ortakları

Resmî ilânlar Şirketi

ne göndermelerini ve ilânların günü gününe neşrinin temin ettiğimizi ilân ederiz.

MODA ÇANTA BOYA EVİ
Bay ve Bayanlara müjde

Bu tasarruf devrinde esikdi, boyası soldu, rengini modası geçti diye kıymetli

EL ÇANTALARINIZI

bir kütüğe atıp terk etmeyin! Atölyemiz istediğiniz renkte el biselerinizi uygun olarak esk i ÇANTALARINIZI fenni süsletme boyar, yepyeni yapar. Ayrıca her türlü tamir ve sarıma çanta yapar.

Tuvaletinizin rengine uyar en alâ sabit tırnak cilalarımızın anca atölyemiz de temin edebilirsiniz. Bilümmüş müsamaba ve deri eşyalarımızı renni sure te boyanır. Karaköy Mühürhane caddesi Hasaınpaşa han No. 2, 3.

DİKKAT: Aşağıdaki adreslerdeki şubelerimiz de açılmıştır. Cemal Çanta tuhafiyevî evi, Kadıköy pazar yolu 113/1 Sadrettin Kuşuay, Kapalıçarşı Kapakçılarbaşı No. 154 Çanta tuhafiyevî ev Yıldız Çanta Çorap Evi, Beşiktaş Tramvay caddesi 36

İngilterede demiri ihtiva etmeyen madenler toplamıyor

Stokholm, 18 (A.A.) — D.N.B:

İngiliz haberler servisi, devletin demiri ihtiva etmeyen yalnız bakır, kurşun, çinko, kalay, pring, bronz ve alüminyumdan yapılmış hırdı eşyaya ihtiyacı olmak dolayısıyla yarınki pazartesi gününden itibaren İngilte rede bu eşyanın toplanacağını haber vermektedir.

Şile Buğday satışlarında bir ihbar

Şile kazasında buğday satış iş lerinde bir yolsuzluk olduğu vilâ yet makama haber verilmiş ve tahkikata girilmiştir. Şimdilik bu yolsuzlukta iki kişinin ismi geç mektedir.

Müttefiklerin bir haftalık tayyare kaybı

Roma, 18 (A.A.) — Geçen hafta zarfında düşman Akdenizde ve şimali Afrika'da 171 uçak kaybetmiş tir. Bunlardan 150 si savaşlar esna sında, 21 i uçakavar topçusu tara fın düşürülmüştür.

EN SON DAKİKA

Küçük ilânlar Kuponu

Bu kuponu eklenerek gönderilecek iş arama ve iş verme ilânları Bu son dakikada parasız asgredilecektir. İlanların gazetesinde görüldüğü şekilde olmasına dikkat edilmelidir. Evlenme teklifi gönderen okuyucuların mahfuz kalmak üzere sarıf adreslerini bildir meleri lazımdır.

Evlenme teklifleri:

* 35 yaşında, boylu, çok yakışıklı kimsesiz, memur bir bay, 30 yaşına kadar zengin bir ailenin güzelce bir kızı ile evlenmek istemektedir. Dul da olabilir. (Doğan günes) remzine mü racaatt.

* 22,23 yaşında, sağlam, temiz, yüksek tahsil gören, aylık ıradı mu ayyen olmayan bir bay, 15,25 yaşla rında temiz, güzel ve oldukça ıratlı kız veya dul bir bayanla evlenmek istemektedir. (Ciddiyet 55) remzine mü racaatt.

* Boy 1,75, kumral, 24 yaşında, as kerlikten teçli edilmiş, devlet işinde iştekinin aydın, yuvasına düşkün, bir evi idare edecek maaş alan, yalnız bir genç, temiz aileye mensup dans ve bar aşkı olmayan, yuvasına düşkün 17,26 yaş arasında bir bayanla ev lenmek istemektedir. Tip mevzuu bah s değildir. (S.Z.D.) remzine mü racaatt.

Aldınız:

(A.U.) (A.G.) (Bay 34) (B.S. kimsesiz)

(Bulunmaz) (Dadı) (Eşine meşur)

(E.M. Güllü) (F.U.S.) (F.D.K.) (F.18.F)

(H.C. Hakikat) (23 İstiver) (İnan)

(Lale 11) (M.K. 19) (M.U.A.)

(M.E. 49) (Özhaba) (Pelim) (R.T.)

(R.A.) (P.A.) (S.A.E.) (Samim)

(S.G.A.) (Uygun) (Yagmur) (Yal nızım 33)

Karnesiz ekmek

(Kısa bir zaman sonra ekmek satışı serbest bırakılacak. Yalnız hükümetin tesbit ettiği kimseler, ek meklerini eski fiyatla, ve yine karne ile alacaklar. En mühim bir gıda maddesi hakkında verilen bu karar, pek tabii olarak alâka uyandırdı. Şimdi günün meselesi budur. Her yerde, herkesin ağzında bu mevzu. Duyduklarımızı buraya kaydediyoruz.)

Bir memur — Bu karar çok yerin de. Hükümetin bizi düşünmesine çok sevindik. Kazancı fazla olan vatandaşların, ekmeği bizimle aynı fi yatla yemesi haksızlıktır. Bir aylık

memur maaşını, bir gün de kazanan vatandaş, ekmeği de yüksek fiyatla yerse, bu tabiidir.

Hususi müessesede çalışan bir vatandaş — Hükümet her halde mahdut bir gelirle yaşadığını hesaba kata cak ve bize de karne ile ekmek vere cektiir. Biz, ekmeğimizi de yüksek bir fiyatla nasıl alabiliriz... Muhak kak bizi de düşündürmelidir...

Bir tüccar — Zahirî olarak oldu ğum için ziyan edeceğim. Gerçi kar nesiz ekmek için 50—60 kurşun veriyorduk. Fakat, hiç değilse kendi hak kımızı ucuz alıyorduk. Ebi ne yapalım? Çaresiz satığımız eşyaya zam yapacağız! K. K.

Doğu cephesinde

Moskova, 18 (A.A.) — Sovyet gece tebliği ekinde deniliyor ki:

Stalingrad bölgesinde kitalarımız, düşman tanklarına ve piyadesine karşı inadla müdafaa savaşları yapmış lardır. Düşman tayyareleri tarafından kuvvetle desteklenmiş ve kayıplara ehemmiyet vermeden taarruz etmiş tir.

Bir kesimde düşmanın mevzileri mi zi yarmak için yaptığı bütün gay retler aldim kalmıştır. 10 düşman tankı tahrip edilmiş ve 2 piyade bölü ğü imha olunmuştur. Stalingradın bir mahallesinde düşman tankları bir fabrika kesimine girmeğe muvaffak olmuşlardır.

Mozdok bölgesinde, Almanlar mü dafaa hatlarına karşı piyade ve hücum arabalarıyla iki taarruz yapmışlardır. Bu taarruzların her ikisi de püskürtülmüş, 5 tank kullanılmaz hale getirilmiş, 200 Alman öldüröl müştür. Başka bir kesimde bir Alman piyade bölüğü yok edilmiştir. 5 düş man bomba uçağı düşürülmüştür.

Stalingradın batı simalinde kitala rımız mevzilerini sağlamışlar ve bazı ahvalde mevzili önemde savaşlar vermişlerdir. Şiddetli bir çarpışmada bir Sovyet birliği iki düşman topunu ve daha başka düşman silâhlarını tahrip etmiş ve bir mühimmat depo sunu havaya uçurmuştur.

Moskova, 18 (A.A.) — Staling rad'dan bildirildiğine göre, ordu Alman taarruzlarının armasına rağmen dayanmakta ve Sovyet ha ve teşkileri pike bomba uçakları filolarına ve Alman müdafaa mev zillerine muvaffak ve hileli hücumları yapmaktadır.

Bu raporlara göre, şiddetli Al man hücumları, müdafilerin teşkil etikleri çelik duvar önünde toprak kazanmağa henüz muvaffak olama mışlardır. Rus hava filosu, düşman tayyarelerine onun sayı üstünlüğü ne rağmen ilk defa olarak meydan okumaktadırlar.

İŞGAL EDİLEN TOP FABRİKASI

Berlin, 18 (A.A.) — Alman kitala rının işgirdikleri "Kend Barjak'd" top fabrikası daha cennup kâin olup işgaline kapanan Bolşeviklerin hâla Alman işleri hareketine kuvvetle mu kavemet etmekte bulunduğları "Kend ilktegrin" demir fabrikasıyla sıkı iş birliği halinde çalışmaktaydı. Bu silâh müesseselerinin kayırlı, Bolşevik ler için hassaten ağır neticeler doğur muştur. Çünkü Ruslar, en aşığı 13 Martın firmı ile 3 elektrik firmını u zun zaman başka dökümhaneler kur mağa muvaffak olamayacak gibi gö ründüyorlar.

Bu müesseselerin her ikisi de zırh göliğinden başka her nevi top, otomo biller, traktörler, tanklar ve demir yolu malzemesi için yedek parça ve bilhassa top mühimmatı yapılmaktadırlar.

Fabrikaların istihallerinin bu son kısmı Sovyetler birliği istihali yekü nunun yûde 7 si nisbetindedir.

Şomian, Tuapsenin 30 kilometre ka dar doğu simalinde Maikoptan gelen şimenterle demiryolumun birleştiği noktada Feinça ırmağı vadisindedir. Şehrın büyük bir irtisadî önemi yok tur. Abalılardan bir kısmı Şomianın 20 kilometre simalinde kâin bütün istihali merkezinde, diğerleri Maikop

bölgesinden gelen ve şehrin yakını dan geçen demiryolunda veya petrol boruları içinde çalışmaktadırlar. Şehrın civarı dağıktır, yol yoktur, verimsiz dir. Ancak mahalli ihtiyaçlara yete cek kadar zıral işlemlere müsattir. Az çok önemli askeri hareketler an cak dağılardan geçen yol üzerinde ve demiryolu üzerinde yapılabilir.

Kalininin hitabı

Alman casuslarıyla mücadele edelim

Moskova, 18 (A.A.) — Sovyet cüm huriyetleri birliği yüksek gürası baş kanı Kalinin. Yaroslava işçilerin yaptığı büyük bir mitingde bir nu tük söylemiş, Alman casuslarıyla bal talayıcılara karşı teyakkuza arttır manın son derece acil bir ehemmiyeti olduğunu belirtmiş, şehirleri ve ka sebalara gelen her yabancıya karşı milleti uyanıklığa davet etmiştir.

Kalinin, son 15 gün içinde geçen hâdiseleri bahis mevzuu ederek gayet büyük toprak kayıplarına rağmen durumun geçen seneye nazaran şim di daha müsait olduğunu söylemiş, Stalingrad ve Mozdok hâdiselerinin de gösterdiği gibi Rus ordusunun bu sene daha azimle ve daha tesirli su rette döğüşüğünü ilâve etmiştir. Ka linin sözüne devamla düşmanın baş lıca Rus sanayi merkezlerini zap tettiği hakkındaki iddiaları hilâfına Sov yet harp malzemesi günden güne art tığını ve ordunun işk cihan harbinde olduğu gibi, silâh, yokluktan sıkıla yet edemeyeceğini izah etmiştir. Sov yet harp sanayii yeni model tayyare, tank ve top bakımından olduğu gibi, top atelerinin artırılması bakımın dan da mütemadi terakkiler kaydet mektedir.

Gene birisi sarap getirilmesini usa ğa emretti. Bu defa alkolle ihtiyac hissedin — Sprek, Bu zat bu gece tamamen değişmişti. Bir kere son derece neselliydi. Cehresinde her za man bir maskeyi andıran donuk ifade kaybolmuş, yerine yüzünün hafırları da bir gevşeklik, bir hareket gelmiş ti. Gözlerinde yemyeşil, zalim bir ısı k parlıyordu. Bu halde onu bir sirk sak labanına benzetmekten bir türlü ken dimi alamıyordum.

Bir mürlim, iki cinayet işlemiş bir katili böyle neseli görmek edden tu hafıma gidiyordu. Hakikahatları kula ğında nâhoş ihtizazlar tevilit edi yor, ve Kolsun bu cüretkâr adamı ka nun namına tevfid edeceği anı sabır sızlıkta bekliyordum.

Fakat hayret! Sanki düşüncelerimi anlamış gibi, Sprek birden cinayet bahsine atladı.

"İçlerinden birisinin katil olduğu bir insan muhiti içinde bulunmak gar rinize gitmiyor mu, mister Kols, de di.

Odanın içinde buz gibi bir hava es ti. Bütün cehrelerde korku ve dehşet beirdi. Sade Sprek küstahça tebes -